

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 55.

2 KRAKOWA DNIA 10 LIPCA 1816 Roku WE SZRODE.

Z Wanczawy d. 2 Lipca.

Dnia 30 Czerwca, w tutejszey stolicy, w kościele RP. W izytek, poświęcony został na Biskupstwo Bethassidy, *in partibus*, JW. Daniel Elias Korabita Ostrowski Sufragan Łowicki, Scholastyk Metropolitalny Gnieźnieński, w obecności Pradatorów i Kanoników Katedry Warszawskiej, tudzież licznie zgromadzonego Duchowieństwa. — Konsekratorem był JW. Jan Klemens Gołaszewski Biskup Wygierski, Senator Królestwa Polskiego i Kawaler Orderu S. Stanisława 1wszey klasy; Współkonsekratorami zaś, JW. Antoni Malinowski Biskup Cynneński, i Józef Kozmian Infulat Zamoycki. Nicśli ofiary według starożytnego obrządku Kościoła Katolickiego przy konsekracyi, JW. Franciszek Grabowski Kasztelan Senator, Kaw. Or. S. Stanisława 1wszey klasy, Ant. Ostrowski Kaw. Or. S. Anny 1wszey klasy, Jan Wolicki Prezta Trybunału i Sędzia naywyższej Instancyi, Lipiński Członek Kommissyi obrzędow i doświecenia publicznego, Zalewski zastępca Referendarza Rady Stanu, Tomasz Grabowski Rejent Kan-

cellaryi Rządu naywyższego. Po ukończoney konsekracyi, zaproszeni zostali przytomni na obiad od JW. Biskupa nowo poświęconego, przy którym od wszystkich przytomnych odebrał życzenia, aby w iak naydłuższe lata zachował go Pan Bóg dla pożytku Kościoła i dobra prawowiernego ludu.

Z Petersburga d. 31 Maja d. k.

Dnia 13 t.m. o południu przybył W. Xże Mikołaj do Suraza, a po obiedzie w dalszą wyjechał podróż; dnia 16 o godzinie 4tey z południa przybywszy do Wicliża, oglądał stojący tam pułk Elisabetgradzki huzarów; o godzinie zaś 8mej wieczorem w dalszą podróż udał się do Porzecza.

Generał jazdy Tormasow, dowodzący naczelnie w Moskwie, powrócił z Petersburga do tej stolicy.

Mirza Abdul Hasson Chan, nadzwyczajny poseł Perski z orszakami swym przez Oranienbaum do Kronsztadu przybył. Przyjęty był przez miejscowego Gubernatora woiennego, i różnyeh urzędników, z któremi oglądał miasto, kasal

Piotra W. i naprawiające się w nim okręty, zbrojownią, i inne miejsca. Potem był na śniadaniu w domu szlacheckiego klubu. Odwiedził także Konsula Angielskiego. O godzinie 5tej wieczorem wyjechał na powrót do Peterzburga.

Przybyli tu Królewsko-Szwedzki Adjutant Pułkownik Bistrem, i Adjutant Xięcia następcy tronu Szwedzkiego Baron Koskul.

W rozkazie Naczelnika głównego sztabu Jego Cesarskiej Mości, pod d. 28 Maia, ogłoszono, iżby odład we wszystkich korespondencyach, a mianowicie w doniesieniach komendantów, niewolnicy nazywani byli więźniami (aresztantami,) a zostający w twierdzach pod zawiadywaniem inżynierów, więźniami twierdzościami.

Podług gazety Poczta Północna, była d. 2 Maia d. k. w Nowogrodzie Wołyńskim wielka burza z grzmotem, piorunami i błyskawicą: razem padał grad różney wielkości, a niektóre sztuki do 10 łotów ważyły. Kwiaty, liście, drzewa, zboża niezmiernie ucierpiały; w wielu kościołach i domach okna powybiła.

Z Wilna d. 3 Czerwca d. k.

Z okoliczności reprezentacyi teatralney d. 27 Maia na zysk ubogich, zostających pod opieką tutejszego Towarzystwa Dobroczynności, danej przez JP. Bogusławskiego, spólnie z kompanią Artystów Dramatycznych Wileńskich, wspomniane Towarzystwo przestało do JP. Bogusławskiego list następujący.

Towarzystwo Wileńskie Dobroczynności.

Do W. JPana Woyciecha Bogusławskiego, byłego Dyrektora Teatru Warszawskiego, założyciela szkoły dramaty-

czney w Warszawie:

Kiedy Publiczność tuteysza, uradowana z posiadania W. WPana w Litewskiej stolicy, wielkiego w sztuce dramatycznej uwielbia talent; Towarzystwo Wileńskie Dobroczynności poczytanie jeszcze sobie za szczególniejszy obowiązek oświadczenie W. WMPanu naywyższej wdzięczności, a to z powodu danej przez niego reprezentacyi w dniu 27 teraźniejszego miesiąca na dochód jubogich pod opieką Towarzystwa Wileńskiego Dobroczynności zostających.

Przy tak znakomitej dla Narodu Polskiego przystudze, jaką W. WMPan uczynił przez podniesienie narodowej sceny, co mu od współczesnych przynosi uwielbienie, i do potomności pada jego imię: polżyczył W. WMPan nayczulsze serce, kiedy nie chciał inaczej opuścić tej stolicy, iak zostawiając pamięć krótkiego w onay pobytu poświęceniem pracy swojej dla wsparcia biednych, iacy się w tem mieście znajdują.

W imieniu tych nieszczęśliwych, którzy w dniu wspomnionym otrzymali powiększenie swoich funduszów, Towarzystwo oświadczaiać naywyższe W. WMPanu podziękowanie, prosi go, ażeby przyjąć raczył wyznaczenie szczególniejszego szacunku, wdzięczności i poważenia od niżej podpisanych Członków Towarzystwa. — W Wilnie roku 1816 Maia 30.

(Tu następują liczne podpisy.)

Z Świątocy (Gub. Gre.) 14 Maia d. k.

Dnia 12 t. m. w przytomności JW. Radcy Taynego, Senatora Woiewody, Ministra Sprawiedliwości Królestwa Polskiego i Kawalera Wawrzeckiego; JW. Hrabiów, Michała Tyszkiewicza, Pułkownika wojsk

Polских; Piotra Tyszkiewicza, Marszałka; Józefa Słizienia, b. Marszałka Borysowskiego; Antoniego Nadowickiego, b. Marszałka Wołkowyskiego; JW. Barona Wulfa, Jenerał-Majora, całego sztabu i liczne go zgromadzenia obywateli z okolic tutejszych, Gimnazjum Gubernii Grodzieńskiej oddało hołd wdzięczności pamięci założyciela swojego w tutejszem miasteczku, JW. Hrabiego Wincentego Tyszkiewicza, b. Referendarza Litewskiego, orderów Polskich Kawalera, na dniu 12 Marca r. b. zmarłego, przez uroczyste nabożeństwo żałobne, na którym był Dyrektor szkół Gubernii Grodzieńskiej, z nauczycielami i uczniami. O 8miej zaczęło się *Officium defunctorum*, po którym nastąpiła msza śpiewana z muzyką, z samych uczniów Gimnazji złożoną, a dyrygowaną przez P. Piotrowskiego, artystę dawaniem lekcji muzyki trudniącego się. Kazanie miał kapelan Gimnazjalny JX. Borowski, obrawszy sobie za rzecz słowa z ksiąg *Eccl. Omne opus electum justificabitur, et qui operatur illud, honorabitur in illo, et in gloria ejus requiescet.* Po kazaniu, zwyczajne żałobne pienia i modlitwy zakończyły ten obchód.

Z Londynu d. 22 Czerwca.

D. 18 b. m. mieszkańcy Windsoru, dali dla gwardyi Królewskiej i stojącego tam osadą wojska z powodu rocznicy bitwy pod Waterloo obiad; Xże Jorku był tam obecny. Wydział do zbierania składek dla poległych pod Waterloo, ogłosił dnia tego rapport swoich działań.

Xiężna Karolina Koburgska, zupełnie wyzdrowiała.

Podarowany Xciu Rejentowi piękny kolosalny marmurowy posąg Bonapartego, przybył tu z Hawru; Ma 13 stop wy-

sokości i waży 14,000 funtów.

Z listu Bonapartego, z użaleniem do Xcia Rejenta wiadome są niektóre wyrazy. Mowi on, iż nie ma cięższej kary i sroższego więzienia nad wygnanie, na tę nieznośną, pustą i nudną mglistą wyspę. Miejsce jego mieszkania jest jedyną na tej wyspie równiną; ale dla nie wielu drzew jest także najsmutniejszym; obwód tej płaszczyzny zaledwo milę wynosi. Daleko znóśniejszym jest każde Angielskie lub Francuzkie więzienie stanu, niżeli ta skała, i pragnie wrocić do Anglii. — Nieprawda iakoby chwycił się trunków, zaledwo on flaszkę wina na dzień wypija.

Dzisiaj czytane były w kawiarni Batsob dwa listy Gubernatora Rossyjskiej kompanii i Rossyjskiego Konsula, P. Duboszewskiego, które wyrażają, iż wcale niezachodzi żadna przerwa w sprawach handlowych w państwie Rossyjskim, a zatem nieprawda co Konsul Angielski Bayley z Petersburga niedawno pisał o nowem ograniczeniu handlu.

Dyrektor tutejszey mennicy uwiadomił Lorda Prezydenta Londynu, z rozkazu Lorda Sidmouth, iż wszystkie stare szylingi, iakkolwiek są zatarte, będą w zupełnej wartości za nowe szylingi wymieniane; między tylko i zagraniczne srebrne szylingi nie będą przyjmowane. Srodek ten był bardzo potrzebny dla uspokojenia pracowitej klasy ludzi.

Nie potwierdza się pogłoska, iakoby Xiężna Wallii (małżonka Xcia Rejenta) w krótce miała do Anglii powrócić.

W Maidstone w hrabstwie Kentu chciano ułożyć address powinszowania do Xiężny Karoliny Koburgskiej; ale chłopci Kentu przzerwali naradzenia krzykiem: „Dajcie

nam robotę! dajcie nam chleba!., Zgromadzenie rozeyść się musiało, i address rozsełany był do podpisu do domow.

Z Cambrai znaczna część głównego sztabu Xcia Wellingtona udała się do Paryża, co zdaie się okazywać, że tam Xże ten dlugo bawić będzie.

Lord Thornton pojechał na swoje poselstwo do Sztokolmu.

Listy z Point-a-Petre w Gwadelupie zapewniają, iż Murzyński król na St. Domingo Krzysztof, wysłał na morze z wojskiem flotylę, której dowodzca przy spotkaniu go pod St. Croix oświadczył, że ma rozkaz krążyć około rzeczypospolitey la Guira. Powszechnie iednak mniemają, iż ta flotyla wyszła na morze z powodu rokoszu Murzynów w Barbados i Antigua, zwłaszcza, iż nie tajno w Gwadelupie, że Krzystof utrzymuje potajemne związki z Murzynami różnych wysp.

Słychać, iż warunki które Lord Exmouth barbaryjskim kraiom przepisał, wcale niepodobają się tamtejszemu ciemnemu i nienawistnemu przeciw Chreścianom społeczeństwu, że krzyczy przeciw nim i grozi wywarcie swey wściekłości przeciw Chreścianom.

List z Barcelony pod d. 8 Czerwca donosi, iż zatrzymane w Oran Angielskie okręty wraz z ich ludem uwolnione zostały, i rzecz cała jest zagadzona.

Ostatnie listy z zachodnio-indyjskich naszych osad dochodzą do 17 Maia. Wszystkie osady znajdują się ciągle w stanie wojny; wojska liniowe i milicya stoją pod bronią. Wszędzie wydane są odezwy dla uspokojenia i obiaśnienia Murzynów.

Ostatnie doniesienia z wschodniej Indyi, nie są tak względem utrzymania po-

koiu' pomyślnie, iak dawniejsze. Pomiedzy Xiążętami Maratów postrzażone zostały poruszenia, które zniewoliły rząd do zgromadzenia woysk na ich granicach. Zawarta z Napaulanami umowa, nie jest dotąd ieszcze zatwierdzona.

Jen. major Neuffert był we wtorek iako poseł Wirtemberski przed Xciem Rejentem stawiony, i oddał mu list wierzytelny.

Od ostatniego poniedzialku zaprzestalo tu 7 kupieckich domów płacić.

Gdy Pan Wilberforce d. 19 b. m. żądał w niższej izbie udzelenia niektórych dowodów, względem spisu wszystkich niewolników w zachodnio-indyjskich osadach, rzekł: Riednych niewolników Murzynów przenieśliśmy przed 200 lat z ich oyczyzoy do naszych osad, i winniśmy im, jeżeli nie chcemy byđz nieludzkimi; opiekę i naszę uwagę. Nie podobna ich losu samemu plantownikowi powierzać; bo ten z powodu ich farby, niebiegłości w ięzwku i pracy, patrzy na nich z pogardą. Murzyni pozbawieni są wszelkiego oświecenia. Nie zaprowadzono pomiedzy niemi małżeństwa; żyją z sobą iak bydłeta. Plantownik mówi o młodych i tłustych swoich niewolnikach, iak u nas rolnik o swoim bydle. Używa dla pobudzenia ich do pracy batoga. Bill spisu dzieli każdą osadę na parafie, naznacza dozorców, którzy obowiązani są corocznie wglądać w położenie niewolników, wybierać nayzdawniejszych z pomiedzy nich do nauki, ażeby w czasie mogli byđz nauczycielami swoich współziomków. Okrzykaiono mnie wprawdzie, iż przez bill spisu zaprowadzić chcę powszechną wolność niewolników; ale przyzwyczajony do podobnych krzyków, nie dam się odstraszyć. Krzyki

te odniosły już oprócz tego zasłużoną karę. Plantownicy tyle nierozsądnymi byli, iż w obecności niewolników powiedzieli, że przez zaprowadzenie spisu chcą ich uwolnić. Nieoświeceni niewolnicy przyjęli to za prawdę, i patrzą teraz na plantowników jako na sprzeciwiających się ich wolności. Coż plantownicy przeciw billowi spisu powiedzieć mogą? Przecięż osobliwsze czynią mi zarzuty. Winienie ja temu, iż zbuntowani Murzyni umieścili na swoich chorągwiach imię moje? Obwiniono mnie o fanatyzm; przyznaję (iako mnie obwinia P. Marrgat), iż jestem aktualnie fanatykiem, jeśli stałe i nieodmienne usiłowanie polepszenia losu uciskanych lub zaniedbanych współludzi, nazwać się fanatyzmem może. Należę do nieuleczonych fanatyków, którym żadne lekarstwo nieskutknie, i ta jedyna pozostała mi pociecha, iż wiele dobrych ludzi na tę chorobę cierpi i w dosyć licznej znajduję się gronie. Gdy oprócz tego widzę tu tak wielu mężów, którzy wielkimi swoimi talentami i wymową wspierają moje życzenia, przekonany jestem, iż dziś, tak iako dawniej, sprawa ludzkości odniesie nad wszystkimi krzykami zwycięstwo. (Słuchajcie, słuchajcie! krzyczano ze wszystkich stron.) — Wniosek P. Wilberforce został przyjęty.

Ministryalne pisma naganiają mocno P. Wilberforce, iż wznowił znowu rzecz o bilu względem spisu niewolników; lecz szlachetny ten przyjaciel ludzkości nie zważa na to, i nie chce przestać na połowicznych środkach, jeżeli ma być co dobrego zrobionem.

Za Neapolitańskich niewolników, których Dey Trypolitański Lordowi Exmouth

wydał, przyrzekł tenże w imieniu Króla Neapolitańskiego, iż w d. 1. Stycznia 1817 mieć będzie Dey wypłaconych sobie 50,000 piastrow, a przy każdym ustanowieniu nowego konsula Neapolitańskiego w Trypolu 4000 piastrow. — Pisma opozycyjne powstażą mocno przeciw takim umowom z rozbojnikami.

Z Paryża d. 21 Czerwca.

D. 18 zagraniczni ambassadorowie i postowie złożyli Królowi i jego familii swoje życzenia, potem pojechał J. K. Mość z familiją do St. Cloud na obiad. Przy wyjeździe z Tuilleries uderzył powoz, w którym iechały Xiężna Angouleme i Xiężna Berry, o kamień i dyszel się złamał; obie Xiężniczki znajdowały się w niebezpieczeństwie; ale iadący przodem Xże Berry zwrocił się zaraz i dopomógł im przesiąść się bez uszkodzenia do swojego powozu. W St. Cloud był Król mową miejscowego prezydenta powitany. 50 dziewcząt podało Xiężnie Berry koszyk kwiatów. U obiadu siedziało 40 osób. — D. 19 był wielki bal w teatrze Tuilleries; Xże Angouleme otworzył go tańcem z Xiężną Berry. W mieście na wszystkich teatrach były bezpłatne widowiska, i spiewano pochwalne pieśni na Nowożeńców.

D. 19 w wieczor i do 20 rano wystrzały z dział zapowiedziały święcenie chorągwi dla gwardyi Królewskiej. Zaraz po godzinie 12 wsiadł Król w pułkownikowskim mundurze gwardyi z Xiężnami Angouleme i Berry do powozu, a Xiężęta iechali około niego konno. Wystrzał artyleryi gwardyi zapowiedział przybycie Króla na pole Marsowe. J. K. Mość przyjęty tam był przez Xcia Tarentu (Marsz. Macdonalda) majora jenerała gwardyi.

Obiecał z przodu szereg i pozdrowiony był wojskowemi honorami, potem usiadł na przygotowanym w szkole wojskowej tronie. Minister wojny oddał J. K. Mci chorągwie i sztandary każdego pułku Król i Monsieur podawali na przemiany końce chorągwił Xiężnom Angouleme i Berry, które wiązały na nich wstęgi i kutasy. Potem oddał Król pułkownikom chorągwie i sztandary, z którymi poszli przy asystencyi wybiorczej kompanii do wystawionego na temże polu ołtarza, przed którym poświęcił je przy wystrzałach z dział Wielki jarmużnik. Z poświęconemi chorągwiami i sztandarami stanął każdy pułkownik na czele swojego pułku i wykrzykniono: "Niech żyje Król! Xże Tarentu miał poruszającą mowę do żołnierzy, którzy potem na wierność onem przysięgli. Tu stanął na czele kolumn i przeciągnął około Króla. Król zabronił podczas przeciągania okrzyków, co zrobiło wojsku przykreść. Nakoniec zawołał Król Xcia Tarentu do tronu i rzekł do niego: "Powiedz WPan, Mci Marszałku, moiej gwardyi, iż jestem bardzo kontent z porządku, jaki w każdym postrzegam pułku, z dobrej ich postawy i ożywiałącego ich ducha. Powiedz im, iż przekonany jestem, że będą aż do ostatniego tchu życia bronić chorągwi, które w tej chwili z rąk oycy i Króla odebrali. Powiedz im nakoniec, że jak waleczni ich poprzednicy nie zapomną nigdy rąk, które ich chorągwie wstęgami i kutasami przyozdobiły.,"

Powracający z pola Marsówego zgrupowali się na placu Ludwika XV. i przypatrywali się wzniesieniu balonu, w którym puściła się o godzinie 8 wieczorem

na powietrze Panna Garnerio, i w krótko do 200 sążni wyniosła się w górę, a przy Vaugward bez żadnego przypadku na ziemię się spuściła.

Wszystkie wyznania starały się obchodzić jak nayuroczyściej d. 17 zaślubiny Xcia Berry. — Piętnaście małżeństw z sierot, które miasto Paryż wyposażyło i w obecności radcow mun cypalnych w różnych parafiach dnia 17 zaślubionych zostało, pomiędzy którymi znajduje się tak że dwoje protestanckich, stawione przed Królem były przez wiceprezydenta z krótką przemową, gdy z kościoła Panny Maryi wychodził. J. K. Mość prayał le taskawie i rzekł do nich: "Bądźcie szczęśliwi, moje dzieci, życie zawsze w zgodzie, proście Boga za moje dzieci i nie zapominajcie o mnie.," Na te słowa roniła ta młodzież łzy. Dwie Nowożenki wystąpiły potem z rzędu; jedna podała Królowi wieniec z kwiatów pomarańczowych, druga takież Xiężnie Angouleme, która ją z uprzejmością do Xiężny Berry zwrociła. Po południu dane były w różnych miejscach dla tych małżeństw uczyty weselne. — Przekupki Paryzkie zrobiły pomiędzy sobą składkę na wyposażenie z tegoż powodu dwóch młodych dziewcząt i sprawienia im uczyty weselney.

Xże Wellington dał d. 17 w wieczor wspaniały bal, który trwał noc całą.

Mieszkańcy przedmieścia St. Marceau, idąc za przykładem przedmieścia S. Antoniego, które otrzymało nazwisko przedmieścia Królewskiego, prosili o nadanie ich przedmieściu nazwiska Artezyi. (Monsieur, brat Królewski, nosił dawniej nazwisko hrabiego Artezyi.) Przekupki zaś rynku zwanego detąd Jakobińskim, pre-

477
X X
sily o nadanie mu nazwiska Karoliny lub Berry.

Dwadzieścia trzy Departamentow poiały do Króla addressy, zapewniając niezmiennę swoje przywiązanie do tronu.

Hr. Forbin mianowany jest na miejscu P. Denon dyrektorem Królewskiego muzeum.

W dniu zaślubin Xcia Berry Prefekt Strazburgi wypuścił bardzo wiele osób na wolność, które uwięzione były za polityczne przestępstwa.

P. Letellier otrzymał przywilej na żeglowanie parowemi statkami po Loarze; pierwszy tego gatunku statek odpłynię w Październiku z Nantu, w przeciągu 3 dni przywiezie do Orleanu i Paryża około 1000 beczek towarow.

Liczebna maytkow, którzy na okrętach z St. Malo popłynęli na połow ryb do Nowey ziemi, wynosi do 4500. Wysłanych kilka fregat i korwet przestrzegac będą porządku przy tem połowie.

Pamiętnik Fauche-Borel (*Memoire pour Louis Fauche-Borel, contre Ch. Perlet, ancien Journaliste, Paris 1816*) i wydane w roku przeszłym jego pismo: *Précis historique des différentes missions dans lesquelles Mr. Fauche-Borel, a été employé pour la cause de la Monarchie*, są nader ważnemi pismami do dzieiow względem przywrocenia tronu Burbonow. Wyczytać z nich można taki do tego mieli udział uduszony w Paryżu Jen. Pichegru, były Dyrektor Barras (lecz temu jako Kroloboycy nie wolno jeszcze w Paryżu mieszkać) i po republikańsku myślący Jen. Moreau. Pierwszy był duszą i ciałem za jeźniejszą rodziną Królewską, drugi z

korzystnemi dla siebie zaszczeniami, a ostatni tylko, ażeby zwalić despotyzm Napoleona. Wyczytać dalej można, iakdalece przyłożyli się Ministrowie Talleyrand i Fouché do przywrocenia na tron Ludwika XVIII. po przywłaszczeniu tegoż tronu za powrotem Napoleona z Elby. Xcie Talleyrand obalił tak zwaną samowładność ludu, a Fouché za pomocą uwolnionego przez siebie Barona Vitrolles układał się z Xciem Wellingtonem i dworem Ludwika XVIII. w Bruxelli.

Prywatny list z Paryża pod d. 23 b, m. zawiera co następuje: — "Dwa zdarzenia wcale różnego gatunku zadaly ostatni cios podniecicielom zaburzeń i zniszczyły zupełnie ich nadzieie. Zdarzeniami temi są zawiedziony zamach Didiera przeciw Grenoblu, i ożenie się Xcia Berry. Nie piszę tu ouroczystościach z tego powodu, bo te opisały gazety; ale osamem ożenieniu powiem jedno słowo, a to słowo jest ważną prawdą. Xcie Berry nie lubi, iak wiadomo, związkow małżeńskich, ale kontent jest z przypadłego mu łpsu, i ponieważ podoba mu się jego żona, będzie dobrym mężem. — Wszystko idzie teraz swoią drogą mocno i dobrze. Od ostatniey odmiany w ministerium panuje w rządzie zgoda i jednogostayność, a zatem dzielność i moc. P. Lainé dopelnia dotąd nadziei, którą o nim miano. Hr. Corvetto nabral nowey odwagi. Wszystko łączy się z Xciem Richelieu, który zupełne zaufanie Króla posiada. Niewiem czyli każda część Paryża jest kontenta z terażniejszego porządku rzeczy, ale wiem że jest cała Francya."

Z Bordeaux d. 15 Czerwca.

Nie wiemy prawdziwie w jakiej znajdziemy się tu porze roku; drzwi i okna potrzeba zamykać, i iak w zimie na kominach palić. Zimno jest iak w Październiku, powietrze ciemne i deszczowe. Gwałtowne wichry z uliwą i gradem biją na nasze okolice; wszystkie niziny są pod wodą; po jednym dniu gorącym następuie kilka dni zimnych i deszczowych. Takiego lata nie pamiętają jeszcze naystarsi wiekiem ludzie w naszych stronach. Rośliny cierpią na tem, a naybardziejziewino. Dawno już powinno było okwitnąć, a one dopiero zaczyna, co jest złą w różbą dla tego-rocznego zbioru, bo niepodobna żeby ia-gody dojrzały.

Z Szafhuzy d. 18 Czerwca.

Ostatniego piątku poczyniła uliwa w okolicach naszego miasta wielkie szkody. Z winnic około miasta i innych części naszego kantonu, pozbierała zupełnie ziemię i do rzek pozanosiła, tak iż korzenie winnych pninaków stoją po spłoczyskach zupełnie odkryte. Piorun zapalił tu dom. Od tey uliwy padający ustawicznie deszcz, nie dozwala w niektórych miejscach w polach robić, ani konieczny zebrać.

Z Monachium d. 20 Czerwca.

Jeszcze w d. 8 Czerwca upadł w Lindau, i znaczney części wyższej Szwabii śnieg i dosyć długo leżał.— Listy z różnych okolic Włoch, żalą się także na nadzwyczajne wilgotne i zimne powietrze tego lata, które bardzo roślinom szkodzi.

W dniu urodzin N. Króla Bawarskiego, przybity został w Dwóchmostach przy radośnych okrzykach ludu herb Królewski. W wieczór było całe miasto oświecone. W Frankenthal, Spirze, Landau, etc. czynią przygotowania na przyjęcie naszego

Króla.

Z Frankfortu d. 23 Czerwca.

Kommissya igtu pracuje nieustannie nad konstytucyą; ale daleko ieszcze jest od zapokoienia i pogodzenia wszystkich żądań.

W nowey konstytucyi Xięstwa Waldek, przypuszczonych jest oprócz stanu rycerskiego i miast, 5 chlopskich deputowanych do reprezentacyi krajowey. Małe Niemieckie kraie wyprzedzają chwalebnymi naśladowania godnym przykładem oddawanie temu ludowi należney sprawiedliwosci.

W Stutgardzie obawiają się rozwiązania w krótcie zgromadzenia stanów.

Z Madrytu d. 6 Czerwca.

Oba korpusy naszego woyska w Nawarze i Biskaj rozpuszczone zostały; żołnierze użytymi bydź mają do robienia okolo kanału w Aragonii.

Uzbraiają teraz znowu nową wyprawę do Ameryki.

Z Hagi d. 25 Czerwca.

D. 21 b. m. korweta, która zawiozła Wielkorządcę Daendeis na brzegi Gwinei, powróciła do Texlu.

Oprócz dziennika Kosmopolity, zacznie w Bruxelli 2gi Angielski dziennik od 1 Sierpnia r. b. wychodzić pod tytułem: „The Philantropiste.” Teraz wychodzi tam 9 dzienników czyli pism peryodycznych w ięzyku Francuzkim, a żaden w Flamantzkim.

Z Sztokholmu d. 27 Czerwca.

Królowa pojechała d. 18 b. m. do letniego zamku Haga, gdzie nieiaki czas bawić będzie; Król ieszcze w stolicy pozostał, ale tamże się uda.

Królewski kommissoryat konwoiów, wezwał budowniczych okrętowych aby wystawili okręt, na którym zawieziona zostaną tego rocznie podarunki do Algieru.

DODATEK

DO N^{ro} 55.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 10. LIPCA 1816 Roku WE SZRODE.

Od brzegow Menu d. 25 Czeru ca.

Panujący W. Xze Sasko-Weymarski przybył d. 22 b. m. do Frankfortu, a nazajutrz pojechał do wod do Wisbaden.

W Frankforcie trwaiaj jeszcze ciągle sprzeczki o patrycyuszowstwo; mieszczenie chcą, aby było na zawsze uchylone, a patrycyusze chcieliby go przywrócić.

Król Bawarski w towarzystwie Królewicza Karola wyjechał d. 20j z Monachium do Frankońskich prowincyy, a ztamąd uda się do wod Badenkich przy Rasztadt.

Wielka rada kantonu Soloturny odrzuciła na posiedzeniu d. 19 b. m. na wieczne czasy przywrócenie jezuitow. — Z kantonu Glarus przenosi się wiele fabrykantow do Rossyi. — Kantony Szwaycarskie nie mogą się jeszcze ugodzić za część iaką który ma złożyć na kosza za rozebranie warowni w Huningen. Dalsze chcą, aby bliższe więcey zapłaciły, ponieważ bardziey były na niebezpieczeństwa wystawione.

W wielu okolicach Niemiec, a mianowicie w Bawaryj w kierunku ku Szwaycaryi uliwy d. 14 i 15 b. m. siezmieca

poczyniły szkody w gruntach, domach, bydłe, i t. d. a nawet w wielu miejscach ludzie się potopili.

Wychozący w Bruxelli dziennik "Zolty Karzel", w dniu powszechney radości d. 18 zawdziął nieiako żalobę, zamieniwszy oprawę żółtą na czarną.

W Sardynii maiaj także bydź zwolane stany.

Feldm. Xze Schwarzenberg otrzymał od Króla Francuzkiego order S. Ducha.

Rozmaite wiadomości.

Professor astronomii w Bononii rozpuścił okropną nowinę. Podług Junga Stilling, koniec świata miał dopiero za go lat nastąpić, ale podług powyższego Profesora, już za kilkanaście dni. Podług apokaliptycznego tego wyrażowania, wielka odmiana słońca d. 18 Lipca zrzędzi koniec świata, a to przez powszechny pożar, którego poprzedzaiące znaki widać teraz w obwodzie słońca. Rząd Papięzki kazał tego Profesora, który zamiast Xięzyca zdać się słońce obserwować, wziąć do więzienia i badać, domyślaiąc się w tem iakiegoś oszustowstwa.

D. 14 Czerwea o godzinie 9 z rana,

przeleciała przez Gera ogromna chmura robactwa, tak zwanego Morskie Panny (Lillibellen). Przelot jego podobny był do czarnej chmury, i musiało go być wiele milionów, gdyż trwał dosyć długo. Przed 70 laty przeleciała podobnież kupa tego robactwa przez Gera. W owezas przypisywano go suchemu, a teraz wypadnie przypisać go mokremu latu.

*Dnia 8 i 9 Lipca 1816.
Cena złota i srebrnego gatunku na Targu w
Krakowie sprzedawanych.*

Korzec	1.	2.	3.	4.
	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.
Pszenic	34 — 32 — 20 — 27 —			
— Żyta	27 — 25 15 — 24 15 — 22 15 —			
— Jęczmień	25 — 24 — 23 14 — 22 —			
— Owsa	18 — 17 — 16 — 15 —			
— Jęczm.	54 — 51 — 50 — 47 —			
— Grochu	28 — 26 — 24 — — —			
— Rzennu	— — — — — — — —			

DONIESIENIA.

Piotr Lipiński donosi Prześwietney Publicznosci, iż własny Dom pod Nr. 499 w Krakowie w Ryńku narożnie od ulicy Floryańskiej stojący, urządził na Dom zaleźny czyli Oberżę dla przejeżdżających, z wygodami i stawnią w temże Domu, za nappomierniejszą zapłatą. — Można także w tym Domu miewać obiady zamowione i na kilkadziesiąt osób z wszelkimi potrzebami i usługą.

Czytając w dodatku do Gazety Krakowskiej Nro 54 zapewnienie, nagrody Czerw. zł. 20, za wynalezienie czterech Hartów; podający dziś niniejsze doniesienie do Gazety, kupił w Krakowie Hartów trzy; a że na psy hypoteki niema, i ludzie nayniepodobnieyszy przedała Harty, zatem mogą być też same. Kupione są w Krakowie dnia 4 Lipca rano, ale tylko trzy. Po złożeniu przeto u Redaktora Gazety Krakowskiej Czerw. zł. 20, z których Redaktor da dziesięć do szpitala S. Łazarza, a psy gdy te same się okażą, zwrócone zostaną. Redaktor po odebraniu czerw. zł. 20 wskaże miejsce, gdzie się znajdują.

Pisarz Tryb. I. Inst. Wol. niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okregu. Podaje do publiczney wiadomości, iż kamienica tu w Krakowie przy ulicy Floryańskiej pod liczbą 536 stojąca niegdy JW. Elżbiety z Lenczowskich Hr. Lubienieckiej własna, a teraz na successorow teyże to jest WW. Michała Chronowskiego, Zuzanny z Chronowskich Charzewskiej, Salomei z Chronowskich Kmitowr Wdow, i Anny z Chronowskich Zielińskiej, Prawem successyi spadła (w której mieszka na teraz W. Antoni Szałowicz Pisarz Tryb. Cywilnego Woiewodztwa Krakowskiego i Ur. Józef Rusznikiewicz Obywatel Wolnego Miasta Krakowa teyże kamienicy główny Possessoryyny posiadacz) przez publiczną licytacją sorzedaną będzie na rzecz W. Antoniego Kłossowskiego Patrona Trybunatu, w Krakowie przy ulicy Stawkowskiej pod liczbą 445 zamieszkałego, ato na satysfakcyą summy 2000 złp. 5 gr. wyrokiem, Trybunatu Cywilnego Deptu Krakowskiego w dniu 3 Listopada 1815 r. wydanym zasadzoney wraz z kosztami prawnymi i exekucyami. Protokół zaięcia tey kamienicy z mocy wyroku iak wyżej w dniu 3 Listopada 1815 zapadłego, zaś w dniu 30 Stycznia r. b. 1816 stronom prawnie doręczonego, iako też i w wezwaniu w dniu 6 Kwietnia r. b. 1816 co do słowa w pisanego, uskutecznił Ur. Hillary Kudlicki Komornik Woiewodztwa Krakowskiego dnia 11 Maja r. b. 1816 którego kopie W. Prezydentowi Municypalności Miasta Krakowa, Pisarzowi Sądu Pokoju, oraz W. Debitorom, przez Franciszka Słomskiego Woźnego wręczone zostały. Tenże Protokół zaięcia w Księdze hipoteczne dnia 6 Czerwca r. b. 1816 Vol. I. na karcie 328 pod liczbą 54 tudzież w kancelaryi Tryb. I. Inst. W. N. M. Krakowa w Księdze zaięciow w dniu 15 Czerwca r. b. w Księdze I. na karcie I. pod liczbą I. w pisanym został. Sprzedaż pomienioney kamienicy sam W. Kłossowski Patron iako na rzecz swoia popierać będzie. Dzień pierwszy publickacyi warunkow sprzedaży oznacza się na dzień 22 Sierpnia r. b. 1816, a następnie terminy podług art. 702 K. P. S. ustanowione będą, które to publickacye nastąpią na audyencyi

T. I. Inst. W. N. M. K. i J. O. przy ulicy Grodzkiej pod liczbą 106 posiedzenia swe odbywającego. w Krakowie d. 18 Czerwca 1816.

Kulickowski Pisarz Tryb. Krak.

W dniu 19 Lipca b. r. o godzinie 9. z rana w Mieście Powiatowem Szkalbmierzu, w Kancellaryi Komornika Sadowego sprzedawać się będą w drodze Exekucyi przez publiczną Licytacją, Siarki dystylowane Cetnarów trzysta w pakach, w Magazynie Górniczym w Czarkowach w tymże Powiecie znajdujące się, za gotową zapłatą w monecie Curant; pierwsze wywołanie Cetnara jednego Siarki, zło. pol. Osmnaście nastąpi, każdy licytant do licytacji winien będzie złożyć 10tą część Vadii, to jest zł. pol. 540. Zatradowana na żądanie W. Antoniego Knesz, O. K. P. — Dan w Szkalbmierzu d. 1. Lipca 1816 Roku.

Jacek Kawecki, Kom. Sąd. Prow Szkalb. i Hebd. w Woje. Kr.

W dniu 22 Lipca b. r. o godzinie 9 z rana w Mieście Powiat. Miechowie W. K., w Kancellaryi sądu Podsejdkowskiego, sprzedawać się będzie przez publiczną Licytacją, za gotową zapłatę w monecie Curant, 1mo z lasów do Rogowa należących W. Olrych Szanieckiego dziedzicznych, Sosnowego Morgów 25. — 2do z lasów Bukowych Łubowicz czyli Margrabska Ruczyna zwanych, Morgów 20. — 3tio z lasów Kozłowa Borek zwany Sosnowego, Morgów 10. Ogółem morgów pięćdziesiąt pięć, wszystkie w Powiecie Miechowskim leżą pultory mili od Miechowa, sprzedawane będą częściami lub razem na Morgi, podług warunków przed Licytacją ogłosić się mianych. — Morg lasu Bukowego, zło. pol. 160; a Morg Sosnowego, zło. pol. 150, na pierwsze wywołanie oszacowany. Licytanci przeto 10tą część szacunku do licytacji złożyć będą winni. Tradycya nastąpiła na żądanie przełożoney konwentu Bernardynek, przy kościele S. Józefa w Krakowie będącego. — Dan w Szkalbmierzu d. 1 Lipca 1816 Roku.

Jacek Kawecki, Kom. Sąd. Prow Szkalb. i Hebd. w P. M. D.

Dnia 22 Lipca b. r. o godzinie drugiej po południu w Mieście Powiat. Miechowie, w Kancellaryi Sądu Podsejdkowskiego, sprzedawać się będzie przez publiczną Licytacją za gotową zapłatą w monecie Curant (zostawiając odsiew). Stojące na pniu zboże we wsi Kępin, mila od Miechowa w Powiecie Miechowskim sytuowanej, do W. Olrych Szanieckiego należacej, to jest Jęczmienia po wysiewu korcach ośmdziesiąt dwóch, zaraz za stodolami dworskimi leżacego, z tykaiacego się z gruntami Włościan teyże wsi. — Licytanci winni będą 10 część szacunkową, to jest zł. pol. 250 do licytacji złożyć. Warunki przed licytacją ogłoszonemi zostaną, podług których do żniwa, młocki i wywozu pańszczyznę, oraz mieszkanie i skład na zboże, najwięcey dający i przybicie otrzymujący dodane mieć będzie. Zatradowane na żądanie Przełożoney Konwentu Bernardynek w Krakowie, przy kościele S. Józefa będącego. — Dan w Szkalbmierzu d. 1 Lipca 1816.

Jacek Kawecki, Kom. Sąd. Prow Szkalb. i Hebd. w Prow. M. D.

Dnia 16 Lipca b. r. o godzinie 9 z rana w Kancellaryi Burmistrza Miasta Nowego Brzeska w Powiecie Hebdowskim Woiew. Krakowskim sytuowanego; puszczone będą w dzierżawę na lat 3 przez publiczną Licytacją w drodze Exekucyi, dochody Młyna w Wawrzeńczech w Powiecie tymże położonego, do Walentego Fudalego należacego. — Pierwsze wywołanie dochodu rocznego z młyna zło. pol. 60 nastąpi; zatradowane na żądanie JP. Błażeja Słęczkowskiego. W tymże dniu o godzinie 2giej po południu i miejscu, Kon. JPana Harniewskiego Jana, ekonomy z Rudna dolnego tegoż Powiatu, podobnie w drodze Exekucyi sprzedanym zostanie, wszystko za gotową zapłatę w monecie Curant. Dan w Szkalbmierzu d. 1 Lipca 1816 roku.

Jacek Kawecki, Kom. Prow Hebd. Szkalb. w Woiew. Krak.

Podaję do publiczney wiadomości: iż dnia 22 i następných Lipca roku bieżącego, procz dni świątecznych i niedzielnych w Krakowie w domu przy ulicy Grodzkiej pod L. 111, stojącym, różne ruchomości, iakoto: pierścienie, i tabakiery kosztowne i w borney roboty, zbiory rozmaitych kosztowności, iż rzadkich kamieni naczenia, na kamieniach drogiej wyborne rżnięcia, meble z machoniu i innego drzewa, fortepiano, zegary, lustra, landszafty, kupfersztychy i obrazy, dzieła sławnych malarzy, bielizna, porcellana, fajans, naczenia z kompozycyi, miedzi i szkła stołowe, oraz biblioteka

z kilkuset Książek złożona przez publiczną licytacją, za gotową srebrną moneta, sprzedane zostaną, które przez trzy dni ostatnie poprzedzające termin w miejscu licytacji widzieć można. Życzący sobie nabycia takowych efektów, w miejscu, dniach i godzinach oznaczonych znajdować się raczą. W Krakowie d. 3 Lipca 1816.

H. Kudlicki, Kom. T. K.

Podpisany Kurator masy po ś. p. Gabryelu Grzębskim pozostałej, za wakuującą uznanej, mając sobie przez Wysoki Trybunał Cywilny pierwszej Instancyi Departamentu Krakowskiego przy rezolucyi pod 6. Czerwca 816 r. do L. 1472. wyszłej, załączony Edykt Sądu Szlacheckiego Tarnowskiego, w dopełnieniu rzeczoney Rezolucyi takowy do publiczney wiadomości podaje, w treści następującej:

Z strony Cesarsko Krolewskich Sądów Szlacheckich Tarnowskich, niniejszym edyktem do powszechney podaie się wiadomości, iż przedarż przez publiczną licytacją należący do masy ś. p. Gabryela Grzębskiego Sądownie na 11009. Żł. Ryn. 30. kr. w W Roku 1808. otaxowanej potowy będących w Cirkule Myślenickim Dobr Korbielewo w następność wezwania przez Trybunał Krakowski pod dniem 13. Lutego 815. i 9. Lutego r. b. do tuteyszego C. K. Sądu Szlacheckiego uczynionego dozwołoną została. Ze zaś do tey przedarży trzy termina, a mianowicie pierwszy na dzień 25. Czerwca, drugi na dzień 25. Lipca, trzeci zaś i ostatni na dzień 27. Sierpnia r. b. wyznaczone zostały, tedy wszyscy chęć kupienia mający do przybycia na powyższe dni o godzinie trzeciej po południowej do domu Dykasteryalnego C. K. Sądów Szlacheckich Tarnowskich na tę publiczną licytacją, gdzie tymże przez delegowaną Kommissyą przeyrzanie Inwentarza i aktu oszacowania po wyżej rzeczoney realności pozwolennem będzie wzywaia się. Warunki kupna są następujące imo. Chęć kupienia mający obowiązany jest Summę 3000. Żł. Ryn. W. W. jako Vadium poprzedniczo złożyć, które Vadium na przypadek nie dopełnienia warunków tey przedarży utraci, i czoszem na tenczas nowa licytacja przedsięwziętą by bydź musiała. Zamiast Vadium będą także takie Dokumenta przyjęte, które Sądownie przyznana pretensją do masy Gabryela Grzębskiego w ilości Summę 3000. Żł. Ryn. przewyższającej udowodnią. Zdo nabywca złoży do depozytu Sądowego ofiarowaną ilość nabycia w 30. dniach od dnia przedsięwziętey licytacji rachując nie zawodnie, a te pod utratą złożonego Vadium i wszelkich z tego Sądowego licytacji uzyskanych praw, tudzież własną za wszelkie szkody- iakieby dla masy z niedopełnienia tego obowiązku wynikły odpowiedzialnością. Ze zaś- 3tio. Masa do żadney ewikcyi nie obowiązanie się, przeto wszelkie pretensye z powodu deteryoracji powyższej realności iakaby od czasu nastąpioney detaxacji okazać się miała, przeciw tym iedynie zaosione bydź będą mogły, którzy rzeczoną realność pod swym bezpośrednim dozorem i Administracją utrzymywali. 4to. Nabywca natenczas dopiero do posiadania nabytey schedy przypuszczonym zostanie, i intabulacją swych praw uzyska, gdy się kwitem Sądowym z złożonego w zupełności pretium wywiedzie. Wreszcie 5to. Gdy własność drugiey potowy, Dobr Korbielewa do J. Krolewczewskiej Mości Xięcia Sasko-Cieszyńskiego należy, i podział całej wsi dotąd nie nastąpił, przeto iuż sam nabywca o taki podział w stosunku do przepisów Okolnika z dnia 30. Grudnia 814. do Liczby 48680. zapadłego potrzebne przedsięwznie kroki. Przytym wyznaczył C. K. tuteyszy Sąd Szlachecki Wierzycielom masy za granicą mieszkającym iako to: Medyldzie z Grebskich Smolski, Joannie z Grzębskich Mieroszewski, i następcom nieznanym iuż poprzedniczo zmarłych Andrzeia i Jozefa Grzębskich których pretensye intabulowane są, nareszcie Agnieszce z Grzębskich Osmulski lub iezeliby ta przy życiu iuż więcey nie była iey następcom Kuratora w osobie tuteyszego Sądowego Adwokata Pana Smolarza, któremu P. Adwokat Kowalski substytuie się, i polecil temuż aby przy tey przedsięwziętą bydź mającey licytacji prawa nieprzytomnych podług przepisow utrzymywał i bronil.

W Krakówie dnia 17. Czerwca 1816 roku.

Kozłowski Patron P. J. C. P. J. D. K.

Kajetan Michałowski.

Wecher de Ehrenzweig.

Z Rady Ces. Krol. Sądu Szlacheckiego
w Tarnowie dnia 18 Kwietnia 1816

Lisikiewicz